



..

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.8/2023/6.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2023. május 10. napján megtartott fellebbviteli nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt Terhelt2 vádlott ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2023. január 26. napján kihirdetett KB.II.18/2022/19. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott pénzbüntetését megrovás intézkedésre enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Indokolás

[1] A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2023. január 26. napján kihirdetett KB.II.18/2022/19. számú ítéletével Terhelt2 vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségében, ezért 300 napi tétel napi tételenként 1400 Ft, összesen 420.000 Ft pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés megfizetésére 20 hónapi részletfizetést engedélyezett. A pénzbüntetés meg nem fizetése, illetve az egy havi részlet megfizetésének elmulasztása esetére rendelkezett annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásra. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az eljárás során felmerült 140.700 Ft büntügyi költséget az állam viseli.

[2] A tárgyaláson az ügyész a nyilatkozattételre három munkanap gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőben tudomásul vette az ítéletet. A vádlott és védője szintén három munkanap gondolkodási időt tartottak fenn, majd a törvényes határidőn belül mindketten fellebbezést jelentettek be elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés érdekében.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.133/2023/3. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Utalt arra, hogy az ügyben a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljes körű. A Be. 600. § (1) bekezdés b) pontja alapján tárgyalás kitűzését indítványozta. Kifejtette, hogy az elsőfokú katonai tanács eljárása perrendszerű volt, hatályon kívül helyezést eredményező abszolút vagy relatív eljárási szabálysértést nem vétett. Álláspontja szerint azonban a törvényszék az ügyfelderítési kötelezettségét hiányosan teljesítette, ami a tényállás részbeni felderítetlenségét, részbeni megalapozatlanságát eredményezte. A katonai tanács ugyanis az elsőfokú eljárás során elmulasztotta ismertetni a vádiratban az ügyészség által indítványozott releváns okirati bizonyítékokat, amelyek ítéletbeli ténymegállapítások alapjául szolgáltak. A másodfokú ügyészség álláspontja szerint az ítéleti ténymegállapítás kizárólag a tárgyalás anyagává tett, azon ténylegesen ismertetett bizonyítékokra alapítható. Részleges felderítetlenség állapítható meg, ha az ítélet tényállása ugyan tartalmazza a releváns tényt, de a ténymegállapítás nem a beszerzett és a tárgyaláson megvizsgált bizonyítási eszközökből származik, és nem is a megállapított tényből további tényre történő következtetés eredménye. A megállapított tényállás tehát irathű, de értékelési körbe nem vont okirati bizonyítékokon alapszik, mely megalapozatlanság kiküszöbölése a másodfokú bíróság törvényi kötelezettsége. Az EBH 2019.B.9. számú döntésre hivatkozva fejtette ki, hogy a tényállás felderítetlenségének megszüntetése nem esik a felülmérlegelés tilalma alá, hanem éppen a megalapozatlanság orvoslásának törvényes eszköze.

[4] A fellebbviteli főügyészség a fentiek alapján indítványozta az ítélet részbeni megalapozatlanságnak a Be. 600. § (1) bekezdés b) pontja alapján fellebbezési tárgyalás tartásával való kiküszöbölését, melyen tanú6 összefoglaló jelentése, név1 elfogásáról szóló jelentés, Terhelt2 eligazítása a napi feladatok ellátásához, tanú5, tanú3, Terhelt1, Terhelt2 és tanú1 jelentései, az előállító helyiségben elhelyezett, fogvatartott személy őrzésével és ellátásával kapcsolatos adatokról szóló nyomtatvány, és a helyszínmegtekintésről szóló rendőri jelentés ismertetése szükséges.

[5] A védő szintén előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, melyben az elsőfokú ítélet ellen bejelentett elsődleges és másodlagos fellebbezési indítványát is fenntartotta. A felmentésre irányuló indítványával kapcsolatban kifejtette, hogy a tényállás megállapítása és az abból levont jogi következtetés kialakítása során a katonai tanács több olyan körülményt nem vett figyelembe, amelyek a vádlotti védekezést alátámasztják. Így figyelmen kívül hagyta, hogy a vonatkozó szabályzat szerint az előállított személy őrzését egy főnek kell ellátnia, és arról a vádlottnak nem volt tudomása, hogy Terhelt1 a feladat ellátásához szükséges vizsgával nem rendelkezik. Az előállított személyt hasmenése miatt többször kellett WC-re kísélni, és az őrzését csak az azonos nemű őr végezhetette, ekkor a vádlott nem is lehetett jelen. A könnygázszóró megtalálása után tanú1 azonnal jelezte, hogy utána néz szükséges-e szabálysértési feljelentést tenni emiatt, majd rövid időn belül visszatérve tájékoztatta a vádlottat, hogy feljelentést kell tenni, és azt majd készítse el. A védői álláspont szerint a vádlott bízhatott abban, hogy az előállított személy őrzése terhelt1 által biztosított. Abból a körülményből pedig, hogy a szolgálatirányító parancsnok a szükséges jogi tájékozódást gyorsan elvégezte, és annak eredményét közölte, a vádlott gondolhatta, hogy a feljelentés előkészítése azonnali feladat, és felülírja az őrzésre vonatkozó

korábbi utasítást. A parancsnak világosnak és egyértelműnek kell lennie, így nincs értelme annak a kérdésnek, hogy a vádlott miért nem tett fel tisztázó kérdéseket a szolgálatirányító parancsnok felé a feladatok elvégzésének sorrendjére vonatkozóan. A körülményekből ugyanis Terhelt2 vádlott egyértelműen következtetett arra, hogy az őrzést a továbbiakban terhelt1 végzi, neki pedig a feljelentést kell megírni. Utalt még a védő arra, hogy terhelt tényállás megállapítása mellett is védence terhére csak gondatlanság állapítható meg, melynek eredményeként a cselekménye csak fegyelmi vétségnek minősülhet. Ezért elsődlegesen a vádlott felmentését indítványozta.

[6] A védő másodsorban arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság a védenccével szemben kiszabott büntetést enyhítse, és csekélyebb anyagi hátrányt jelentő szankciót, alacsonyabb napi tételszámú pénzbüntetést szabjon ki. Az enyhítő körülmények körének kiegészítését kérte azzal, hogy a szolgálatirányító parancsnok pontatlan parancskiadással maga is közrehatott a cselekmény bekövetkezésében.

[7] A védő a tárgyaláson megtartott perbeszédében az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését és az írásbeli indokolásban foglaltakat fenntartotta. Elsődlegesen védence felmentésére, másodsorban a kiszabott büntetés enyhítésére tett indítványt. Az enyhítő körülmények további kiegészítését indítványozta a bekövetkezett időmúlással.

[8] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a tárgyaláson eljáró képviselője a bizonyítási eljárás lefolytatását követően az elsőfokú ítélet [10] bekezdés első mondatának részbeni kiegészítését indítványozta azzal, hogy a vádlott 2021. április 19. napján reggel 08.00 óra és este 20.00 óra között volt járőrszolgálatba vezényelve. Utalt arra, hogy a lefolytatott bizonyítás jelentősebb része azért volt szükséges, mert a tárgyalási jegyzőkönyv nem tartalmazta az iratok ismertetését, tehát azt, hogy megtörtént volna a bizonyítás anyagává tételük az elsőfokú eljárásban. A másodfokú ügyészség képviselője a kiegészítést követően az elsőfokú bíróság által megállapított történeti tényállást felülbírálatra már alkalmasnak találta. Indítványozta még a vádlott személyi körülményeit helyesbíteni azzal, hogy szolgálati viszonya alatt egy alkalommal fenyítésben részesült. A fellebbviteli főügyészség képviselőjének álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Megfelelő indokát adta annak, hogy miért nem fogadta el a vádlott védekezését is. A szolgálati előljáró, tanúl nyomozati szaktól a tárgyalásig következetes vallomása azt tartalmazta, hogy egyértelmű utasítást adott a vádlottnak. A szabálysértési feljelentés megírása a vádlott által is tudottan nem azonnali feladat volt.

[9] A másodfokú ügyészség képviselője kifejtette, hogy helyes az elsőfokú bíróság azon álláspontja, mely szerint a bűncselekmény alapesete róható a vádlott terhére. A szolgálatra jelentős hátrány veszélye azért nem állapítható meg, mert a vádlott őrzési kötelemének megszegése nem eredményezte az előállított személy teljes őrizenlül maradását. Álláspontja szerint helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott eshetőleg szándékkal cselekedett. A katonai tanács a bűnösségi körülmények felsorolásával megfelelő büntetést szabott ki, melynek enyhítését nem is látta indokoltnak. Ezért arra tett indítványt,

hogy a másodfokú bíróság a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben a tényállás kiegészítését, és a személyi rész pontosítását követően.

[10] A vádlott az utolsó szó jogán nem nyilatkozott.

[11] A vádlott és védője által bejelentett fellebbezések tartalmára figyelemmel az ügyben a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljes körű. Ebből következően a másodfokú bíróság a felülbírálat során vizsgálta az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, és az indokolás helyességét.

[12] Terhelt2 vádlottal szemben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2022. július 8. napján tárgyalás mellőzésével meghozott KBK.II.15/2022/2. számú büntető végzésével szolgálatban kötelességzegés vétsége miatt 300 napi tétel napi tételenként 1400 Ft, összesen 420.000 Ft pénzbüntetést szabott ki. A pénzbüntetés megfizetésére 20 havi részletfizetést engedélyezett. A pénzbüntetés meg nem fizetése, illetve az egy havi részlet megfizetésének elmulasztása esetére rendelkezett a szabadságvesztésre történő átváltoztatásra. A büntető végzéssel szemben a vádlott tárgyalás tartását kérte. Az elsőfokú bíróság a büntető végzését az előkészítő ülésen hatályon kívül helyezte.

[13] A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat betartotta. A vádlott az előkészítő ülésen nem ismerte be a bűncselekmény elkövetését, a bíróság tárgyalásra tért át. A katonai tanács mind az előkészítő ülés, mind a tárgyalás során a vádlottal és a kihallgatott tanúkkal szemben törvényes figyelmeztetéseket, kioktatásokat alkalmazott, az egyéb eljárási szabályokat is betartotta. Az érdekeltek eljárási szabálysértésre nem is hivatkoztak.

[14] A felmentésre irányuló vádlotti és védői fellebbezések nem alaposak.

[15] A vádlott mind a nyomozati, mind a bírósági szakban tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését. A gyanúsítást követően nem kívánt vallomást tenni, majd írásbeli vallomást terjesztett elő, melyben arra hivatkozott, hogy valóban megbízta őt a szolgálatirányító parancsnok az előállított személy őrzésével, azonban utána szintén tanúl utasítása alapján a feljelentés elkészítéséhez fogott, tehát újabb parancsot kapott, és ezért hagyta el az előállító helyiséget. Ezen védekezését a bírósági szakaszban is fenntartotta.

[16] Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Nem tévedett, amikor a vádlott bűnösségét védekezésével szemben a szolgálati hely elhagyása

tekintetében ténybeli beismerése, és a tárgyaláson kihallgatott tanúk, különösen tanú1 szolgálatirányító parancsnok következetes vallomása alapján állapította meg. Az elsőfokú bíróság ítélete [17] bekezdésétől a [33] bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlotti védekezést fogadta el a tényállás alapjául. Helytállóan hivatkozott tanú1 az egész eljárás során következetes terhelő vallomására, mely szerint a feljelentés megírására szolgáló utasítása nem azonnalra szólt, valamint tanú4nek az adott rendőrkapitányság előállító egységében meglévő gyakorlatra vonatkozóan. Helyesen rögzítette ítélete indokolásában, hogy a vádlott sem vitatta, hogy a kijelölt őrhelyéről másik helyszínen végzendő eltérő szolgálati feladat ellátásához a szolgálatirányító kifejezett előzetes engedélye szükséges.

[17] A fellebbviteli főügyészség helytállóan hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségét hiányosan teljesítette, mely a tényállás részbeni megalapozatlanságát eredményezte (Be. 592. § (2) bekezdés b) pontja), amikor a tényállást úgy állapította meg, hogy az alapul fekvő iratok ismertetésére nem került sor a tárgyalási jegyzőkönyv szerint, bár arra ítélete indokolása [28] bekezdésében azokra maga is hivatkozott. Ezért az ítéltábla katonai tanácsa az ügyben tárgyalást tűzött ki, és a vádiratban a tényállás alapjául megjelölt, valamint a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában is felsorolt iratokat, így tanú6 összefoglaló jelentését, név1 elfogásáról szóló jelentést, Terhelt2 eligazításáról szóló iratot, tanú5, tanú3, Terhelt1, Terhelt2 és tanú1 jelentéseit, a fogvatartott személy őrzésével és ellátásával kapcsolatos adatokról szóló nyomtatványt és a helyszínmegtekintésről szóló rendőri jelentést a mellékletével ismertette, a bizonyítás anyagává tette, kiküszöbölve ezzel az ítélet megalapozatlanságát.

[18] A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a vádlott és védője fellebbezésükben új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak. Megállapítható továbbá az is, hogy az elsőfokú bíróság ítéletével kapcsolatban fennállt, és a másodfokú bíróság által kiküszöbölt megalapozatlanság nem kapcsolódott a vádlott és védője által vitatott cselekményrészhez. A másodfokú bíróság által felvett bizonyítás nem érintette az elsőfokú katonai tanács ténybeli következtetéseit.

[19] Ezért az ítéltábla katonai tanácsa az elsőfokú bíróság által rögzített tényállást a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján csupán annyiban egészíti ki, az ítélet [10] bekezdése tekintetében, az eligazítás a napi feladatok ellátásához irat alapján, hogy „A vádlott 2021. április 19. napján 08.00 órától 2021. április 19-én 20 .00 óráig teljesített gépkocsizó járőrszolgálatot.”

[20] A másodfokú bíróság a vádlott személyi körülményeit a dicséretes fenyítések lapja adatai alapján annyiban helyesbítette, hogy a vádlott egy alkalommal részesült feddés fenyítésben.

[21] Az elsőfokú bíróság által rögzített és a másodfokú katonai tanács által kiegészített tényállás már mindenben megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

[22] Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Nem tévedett a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor Terhelt2 vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségében.

[23] A Btk. 438. § (1) bekezdésében írt bűncselekményt az követi el, aki őr, ügyeleti vagy egyéb készenléti szolgálatban – az adott szolgálatra vonatkozó szolgálati intézkedés rendelkezéseit megszegve – elalszik, vagy a szolgálat ideje alatt szeszest italt, illetve kábítószerrel vagy kábítószernek nem minősülő kábító hatású anyagot vagy szert fogyaszt, rendeltetési helyét elhagyja, vagy a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegi. A jelen ügyben a vádlott a bűncselekményt a törvényi tényállás III. fordulója szerinti rendeltetési hely elhagyásával valósította meg. A védő az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal az általa legrelevánsabbnak tartott körülménnyel indítványozta kiegészíteni, hogy a szolgálatirányító parancsnok a szükséges jogi tájékozódást elvégezte és szükségesnek tartotta annak eredményét védencével közölni, aki ebből megalapozottan gondolta, hogy felesleges neki ott tartózkodnia, felesleges rendőrként az előállító helyiségnél lennie, más feladatot kell ellátnia, és elment a szabálysértési feljelentést elkészíteni. A másodfokú bíróság egyetértett azzal a körülménnyel, hogy Terhelt2 úgy értékelte, hogy felesleges az előállító helyiségnél tartózkodnia, és más feladatot végzett. Megállapítható ugyanakkor, hogy az adott szolgálati feladatot ellátó rendőr nem döntheti el, nem következtethet úgy, hogy felesleges az adott szolgálati feladat elvégzése helyén való tartózkodása, még akkor sem, ha az adott feladat elvégzéséhez nem szükséges feltétlen több személy, még akkor sem, ha különmű személyként az adott feladattól rá háruló részfeladatot esetleg nem is láthatja el, továbbá még akkor sem, ha időközben egy másik, nem azonnal elvégzendő feladatot is kapott. A szolgálati hely elhagyására csak engedély alapján kerülhet sor, és az engedélykérés a vádlott részéről elmaradt. Az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, hogy a terhelt eshetőlegesen szándékkal követte el a terhére rótt bűncselekményt.

[24] A vádlottnak és védőjének az enyhítésre irányuló fellebbezése alapos.

[25] Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket. A másodfokú bíróság annak csupán minimális súlyt tulajdonítva egészítette ki a súlyosító körülményeket a vádlotti fenyegetésre történő utalással, hiszen annak kiszabására egészen régen, a Határőrség kötelékében került sor. Az enyhítő körülményeket azonban a másodfokú katonai tanács azzal egészítette ki, hogy a vádlott a rendeltetési hely elhagyását ténylegesen más, hasznos a járőri tevékenységéhez kapcsolódó munka elvégzésére használta fel, tehát nem kivonni igyekezett magát a feladatok alól. A

nagyszámú és jelentős súlyú enyhítő körülményre, különösen a bekövetkezett időmúlásra is tekintettel Terhelt2 vádlott cselekménye az elbíráláskor már olyan csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy az e törvény szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása vagy más intézkedés alkalmazása is szükségtelen, ezért – az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva – a Btk. 64. § (1) bekezdése alapján megrovásban részesítette.

[26] A megrovással a bíróság helytelenítését fejezi ki a jogellenes cselekmény miatt, és felszólítja az elkövetőt, hogy a jövőben tartózkodjon bűncselekmény elkövetésétől.

[27] A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb, a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezése helyes, ezért azt a másodfokú bíróság – helyes indoka alapján – változatlanul hagyta.

[28] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2023. május 10.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.

Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k.

előadó bíró

bíró

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának KB.II.18/2022/19. számú ítélete Terhelt2 vádlott tekintetében a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.8/2023/6. számú ítéletében írt változtatással jogerős.

Budapest, 2023. május 10.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke

.